

PREKMURSKI GLASNIK

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
v MURSKI SOBOTI, Aleksandrova cesta 67.

OGLASI STANEJO ZA 1 mm VIŠINE
IN 80 mm ŠIRINE K 1-50

Izhaja vsako nedeljo.

Posamezna številka velja 2 kroni.

NAROČNINA: ZA CELO LETO — 80 K
ZA POL LETA — — — — 40 K
ZA ČETRT LETA — — — — 20 K
ZA 1 MESEC — — — — 7 K

Na delo!

Što je že pozábo na veliko navdušenje, korážíjo, štera je ládala leta 1914 ob začétki bojne? Lúdstvo je vküp grmelo, pevalo i juvkalo, tak da bi šlo na gostúvanje. Bojna je bila kak kákši novi „špáz“, nova zabáva. Do té cajt je povsédi ládalo dobro življenje, vsega je bilo povoli.

Magazini so bili puni, lúdje zdravi, fabrike so začnole delati samo potrebščine za bojno. Vsi so té cajte mislili samo na to, kak bi se bojni pomaglo, vse se je dálo samo za bojno. Nišče je prve cajte nej mislo, kak de svet vóvido té, gda se bojna skonča, nišče se je nej pripravlao na likvidácijo bojne. Bili smo slabi vérti, šteri smo mislili samo dnes, na jútro pa nej. To se je trnok maščevalo.

Bojna je šla dale, pa je uničila materijal, lúdij. Véstva so propádala, njive so nej bilé obdelane, ka je nej bito delavcov, hramba se vküper rúšila, mára je odišla iz štale, nove nej bilo. Škér je slabo grátalo, ka ga je nišče nej popravlao. Fabrike so nej delale potrebnih stvari za lúdstvo, liki samo za vojsko. Sfalilo je vsega.

Prvle zdravi lúdje so se vračaji iz bojne betežni, za delo nejsposobni. Živci betežni tak, ka je iz bojne nazáj prišeni človek nej meo mira nindri. Prvie kak je v bojno odišo, je povrgao domá vse vrédi, pola obdelana, hramba puna živeža; gda je prišo nazáj, bilo je vse uničeno. V nevoli je bio, pa se je čemerio na vse i na vsakoga, samo na tiste nej, šteri so krivi bili te nesrečne bojne. Čemerio se je na one, ki so v tom cajtí oblást v rokaj meli, či ránč so tej bili nedužni nad bojnov. Prišli so hecari, lúdje po naturi božni, pa so toj nevoli lúdstvo ponticali v svoje peršonske kmične cile.

Či ednok velki ogen gori, ležej ga je naréditi vékšega kak pa ménšega. To so ponücali komunisti, šteri so nej ščeli delati, nego na račun onih, šteri so meli volo do dela, dobro živeti. Ponücali so nevolu lúdstva, štero je ešče nej telko po grozotaj bojne vóvidlo, ka je samo v sküpnom deli rešitev človeštva. Lúdstvo je iskalo rešitve iz tej božnih pobojskih prilik indri, kak pa je istina bila, to je v deli, pa je vervalo tem komunistom. Nači si nemremo razložiti, kak more malo lüdi kmični cilov nad cejlím národom ládati.

Te božne pobojske prilike so nastopile po cejlom sveti, v ednoj državi bole, v drügoj menje. Uspeli komunistov je bio odvisen od lüdskih prilik samih, posebno od kulture lúdstva.

V Rusiji ešče dnesdén te prilike ládajo. Dosta grozote i trpljenja trpi tá najvékša slovanska država ešče dnesdén, lakota márja lúdstvo, štero nikšega juša nema kak samo delati, pa réditi komandante boljševikov i njuve, s cejloga sveta vküp zabráne vojáke. Znáno pa tüdi, ka pride cajt, gda Rusija boljševike prežené, té de Rusija gorstánola kak jáka slovanska država, v šteroj mo meli mi Jugoslóvani veliko zaščitnico i podporo.

Iz Nemčije tüdi čtémó skoron sakši mesec o revolucijah, štrájkah. Nemčija je vsled bojne trnok kvárna, dosta zemlé je zgübila, pláčati more veliko vojno odškodnino. Záto je nej čüda, či lúdstvo pod težo teh bremen nevolu má.

A najvékšo revolucijo, skoron državljansko bojno vidimo v Italiji, državi, štera se baha, kak zmágalka, štera je dosta zemlé dobila vsled bojne pa tüdi nači velki hasek má od bojne. A štrájki, nemiri, poboji med državljani se skoron sakši dén vršijo, vlada nima moči, ka bi réd napravila. Vüpanja nega, ka bi tak kmalu réd prišo v to državo i nevej se, kama de to pelalo.

Pobojska psihoza je tüdi Angliji i Ameriki nej prizanesla. Tüdi v teh dveh državah izbruhnejo štrájki dostakrát, najvékši štrájki, kak jih more svet videti. Pred pár meseci je v Angliji štrájkalo nad eden milijon rudarjev, rávnotak v Ameriki, zdaj pa se pálik ameriški železničarji pripravljajo na štrájk. I znáno je, ka v teh državah vlada najvékša svoboda, cejlo vlado lúdstvo samou v rokaj má, král na Angleškom je kak pri nás v Jugosláviji le nekaj kronani predsednik republike.

Kak v Austriji i Madžarski ide, vidimo tü ob granici sami nájbole. Madžarska špila s svojo usodo, tüdi Italijáni ji nedo mogli dosta pomagati, v Austriji pa sakši dén čüjemo, ka je na robu propáda.

I kak je pri nás v Jugosláviji? Perse, kak nindri na sveti, tüdi pri nás je nej posteljeno samo z rožicami. Bojna je včünila preveč kvára, trebela de ešče nekaj let prvle, kak pridemo na prilike, štere so ládale pred bojnov. Ali edno je gotovo: naše prilike so dosta bogše kak v kakšišteri drügi državi, či ránč je v srbskom táli naše države bojna vse uničila, hrame, železnice, mostove, ceste, pola.

Dónok láda pri nás lepi réd. Vsakši človek lejko slobodno ide po svojem poštenom pošli, zagvüšen je za svojo življensko varnost. Kaj maš, to je tüdi tvoje, nišče ti tvojega imánja ne jemlé kraj. Pláčaš porcijo, štera je dosta ménša, kak v severni Madžarski ali Austriji, vse drügo je tvoje, štero lejko slobodno oddáš. Stáre

šole vse odprejte, nove se odpirajo, da lejko naša deca učenjé pridobi za bogše življenje. Na deli vidimo vse stánove, dela kmet pridno od zorja do zájde, na delo ide delavec i množi národno premoženje. Obrtniki dosta posla májo i lejni zaslužek. Birovije rédno svoje posle zvršávljajo, pa na skrbi má, da se nikomi nikša krivica ne zgodi. Vojska naša je organizirana kak nigdár na sveti v nikši drügi državi. Francozi sami so to pripoznali pred krátkim cajtom, ka Jugoslávija najbogše vojáke má. Povajo se nove železnice, mostovi, ceste se popravlajo, železnice rédno vozijo, trštvo rédno skrbi, ka blágo pride iz enoga krája v drügi. Proračun o državnih dohodkov i izdatkov de za leto 1922 pokázo, ka država telko dohodkov má kak izdatkov, državi nede trebela dugá delati. Naša država de prva na sveti, šteroj de se to posrečilo. Štrájkov nega, komunizem nima moči, od revolucije nemre biti guča.

Kak je vse to mogoče? Záto, ár Jugoslóvan po naturi je priden, réden, delaven človek, šteri nikomi ne želej božnoga, sebi pa tüdi nej. Hecari samo pri ništerni lüdi svoje cile dosézejo, velka večina našega národa ne voli tej lüdi, nego želej po rédnom poti si zbogšati svoje življenje, štero pa de tüdi stálno držalo.

Či je tak — i to je cejlomi sveti znána istina — što té more dvonüti o lejni bobodočnosti naše države? Či šteri dvomi ali Vás heca, poglednite si ga dobro, što je tisti človek. Vej te vidli, ka je to človek brezi vole do dela, a z velkov željov do lepoga življenja brezi dela. On želej Vás vse tá ponücati, ka bi Vi njemi slüžili, on bi samo komandirao brezi sakšega dela.

Pošteni človek dnesdén dela, eden na poli, drügi meštrijah, kancelajah ali gdeštéč, nepošten lenavi. Pošteni človek nikšega posla nema z nepoštenim človekom, či nešče sam v nevolu priti.

Tá pozovémó vse zabávlače, dvomljive, hecare, lenuhe, pa vsi, šteri ščémó pošteno živeti, na delo! Či svojo njivo dobro obdelamo, dosta večje mo povali iz njé. Tak je tüdi z našo Jugoslávijov. Naša država je bogáta, mámo dosta zemlé za silje, máro, les, rudnine i drügo. Či bole mo delali, bole nam de ona dávala haske. Za pridnoga človeka je pri nás dosta beloga krüha, lenuhov, zabávlačev i hecarov pa nam nej trebej. S svojim delom mo živeli od sebe, nej pa božnih lüdi, šteri neščejo delati.

Prekmurci, čitajte naš domači list:
„Prekmurski Glasnik“.

NOVICE

Na atreso poštne uprave. Kelkokrát se je že pisalo, ka poštni urád v Murski Soboti je nej na právom mesti. Za pošto, štera telko posla má kak v M. Soboti, trebej velki lokál, ka se more poseo rédno vršiti. V toj máloj hiši, kak je zdaj pošta, sedi pét ali več čestnikov in uslužben- cev, šteri so drügdrügomi na poti in nemrejo posla rédno oprávlati zavolo máloga prostora. Telefon vsigdár zvoni in moti drüge čestnike pri deli. Dosta božnejše pa je za lüdi, šteri po poslüh na pošto idejo. Či pride več kak pét lüdi na pošto, to pa je vsakši dén, že drügi nemajo mesta v lokali. Ti morejo zvünaj státi in čakati, ka prvi odidejo. Uporaba telefona v tom lokáli pa je nemogoča. Či telefoniraš, čüje Te vsakši, šteri je notri na pošti, čüje Te vsakši, šteri na vilici mimo pošte ide, čüje Te vsakši, šteri je gdeštéc v hiši, gde pošta zdaj lokál má. Telefon moremo drágo pla- čüvati, ali v takšo formo, kak je telefon namenjen, ga nemremo niicati. O vsem tem se je že dosta pisalo, prosilo, prišle so že komisije v M. Soboto, preglédnoti stvár, ali vsi ti se iz nás norca rédijo. Novi, lejpi, sposoben lokál je že tü, a poštna up- rava se ne gene. Z železniško upravo vréd ránc poštna uprava misli, ka lejko v Prekmurji dela, kak se nje polübi, pa ne kaže nikšega zanimanja, ka bi nevoli odpomogla. Pálík zdaj pišemo o toga, pa prosimo naše merodájne oblásti, naj nam vsaj pri tom poglédü odpomognejo, či že indri nemrejo. Vej pa to nede telko koštalo, kelko do mele ob- lásti nevole zavolo toga, či nam naše upravičene želje ne spunijo.

Občinski tájniki so dovoljeni za Prek- murje, štere de držáva plačüvala. Opozárjamo na oglás okrajnoga glavárstva v tom poglédü, štero na drügom mesti prinašamo.

Častitim župnim urádom se dá naznánje, ka trbej na krstne, mrtvaške pa zdávanske liste kolek za 5 dinarjev (20 K) gordjáti, nej pa za 8 K, kak je prvle bilo.

Senje v Murski Soboti. Trejzovo senje je že dugo nej melo tak veliki obisk kak zdaj v tom leti. Dosta trgovcov je prišlo z več túhinski vára- šov, z Maribora, Čakovec, Ptujá, Ljutomera, D. Lendave in ešče z Varaždina. Lüdstva trno dosta bilo. Dosta živine so tüdi vküp prignali, ali pri- memba je slaba bila, samo na vékše stáre krave so po fáł ceni kúpüvali, tá lepša i žmetna mára je pa vse nazáj ostála — kak naši mesárje prá- vijo — za volo toga, ka je granica zapreta, so nej kúpüvali. Mi pa mislimo, ka za volo špeku- lácije!

Ogenj. V preminočem tjedni je v Bákovci na marofi več oslic slamé zgorelo, štero so deca vužgali, sreča ka je sekolerano bilo.

„Jugoslávija“, ljubljanske novine pišejo, ka do madžárski fiškáliši v Prekmurji žgübili prá- vico zastopati stranke pred birovijov, dokéč nedo dolpöložili skušenj, ár se je vöpokázalo, ka ne- poznajo naše právde nonč nej našega guča.

Železnica Murska Sobota—Ljutomer— Ormož. Na seji ministerskega sveta je minister za sociálno politiko dr. Kukovec naprej prineso pi- tanje zveze Prekmurja in Ljutomer delajočega mosta. Za té most je dovoljen kredit v znesku en milijon kron. Minister dr. Kukovec je na dalje zahtevao, da se naj včasi razpiše konkurz za zidanje železnico M. Sobota—Ljutomer—Ormož. Štero je za to zidanje že zagotovljen kredit v not- ranjem državnem posojilu, minister zaobračaja je obljúbo, da bode na tom delo, ka kak najprvle se razpiše konkurz, po šterom bi sprotoletje že začnoli železnico réditi.

Iz pošte. Od 1. novembra 1921 dalje se vršijo pri poštnih uradih vsa vplačila in izplačila tu di v č e k o v n e m p r o m e t u v dinarski veljavi. Od tega dne se vrši računsko polaganje pri vseh poštah v kraljevini samo v dinarski veljavi — Za zimsko dobo so se skrčile uradne ure pri poštnem in brzojavnem uradu v M. Soboti ob delavnikih na čas od 8—12 in 14—16 ure ob nadeljah in praznikih od 9—11 ure. — Brzojavna in telefonska služba pa se vrši vae dni neprtrgano in se ob vsakem dnevnem in nočnem času lahko brzojavi in telefonira.

Novi odbor Jugoslov. Matice. Na iz- rednem občnem zboru Jugoslovanske Matice v M. Soboti, dne 15. oktobra 1921 je bil izvoljen sle- deči odbor: G. Cerkevnik Rado, uradnik pri okr. agr. uradu, predsednik; g. dr. Goljevšček Jože, odvetnik, podpredsednik; g. Habjan Rudolf, sodni kanclist pri okr. sodišču, blagajnik; gdč. Novak Francka, uradnica pri okr. glavárstvu, tajnica; g. Svetina Anton, vladni komisar, odbornik; g. dr. Robič Maks, profesor, odbornik; g. Bole Andrej, carinski uradnik, namestnik; g. Nišlervicer Slavko, poštni sluga, namestnik; g. Brumen Joško, trgovec v M. Soboti, pregledovalec računov; gdč. Zelnik Marija, uradnica, pregledovalka računov; g. Boris, učitelj v Gornji Lendavi, delegat in gospa Tilka Prelog, učiteljica v M. Soboti, delegatinja.

Nesreča na Gorici. Šiftar Franc posestnik je v pérnjeki na gospeckom drva trebo in v tom deli je eden bor na njega spadno, šteri njemi glavo notri podro in v pleči več mestaj čonto stro, malo vüpanja, da živ ostáne.

Potni listi. Okrajno glavárstvo razgláša: Ministrstvo financ, generalna direkcija posrednih davkov v Beogradu je z odlokom z dne 14. marca 1921, br. 2827 odredilo, da naj oblast ki izdajejo potne liste, o priliki izročitve potnega lista pro- silce, ki so po večini siromašni, priposti ljudje, poučijo, da naj vložijo prošnje za povračilo vpla- čane takse v slučaju opustitve potovanja v 30 dneh od dneva vročitve potnega lista odnosno tekom 30 dni po odklonitvi vizuma na potnem listu, kar si je treba potrditi od dotičnega kon- zulata, pri onem oblastvu, ki jim je potni list izdalo. Nepravočasno vloženim prošnjam ni mo- goče ugoditi. Na to opozarjam oblastva, ki izda- jajo potne liste posebno glede na to, da ameri- kanski konzulati z ozirom na novi ameriskanski naseljeniški zakon vidirajo samo omejeno število potnih listov in se bo sedaj večkrat zgodilo, da stranke, katerim se je izdal naš potni list, nebodo dobile konzularnega vizuma.

Iščejo se tajniki. Na podlagi pooblastila pokrajinske uprave za Slovenijo, oddelka za no- tranje zadeve v Ljubljani razpisuje podpisano gla- varstvo radi nezadostnega števila prekmurskih reflektantov 10 mest občinskih tajnikov v Prek- murju. Prosilci naj vložijo prošnje do 10 nov. t. l. pri okrajnem glavárstvu v Murski Soboti. Vlogam je preložiti: 1. Krstni list, 2. domovnico, 3. nra- vstveno spričevalo, 4. zdravniško spričevali, 5. učna spričevala in druge izkaze vsposobljenja ter more- bitne dokaze o dosedanem službovanju. Tajniška služba bi bila zelo primerna za vpokojene orožnike, invalidne podčastnike, finančne stražnike in dijake, katerim je iz kateregakoli si bodi vzroka onemo- gočeno nadaljevanje študij itd. Tajniki bodo na- meščeni za enkrat začasno z mesečno plačo 1000 K, v večini slučajev s prostim stanovanjem in kurjavo. — Okrajno glavárstvo v M. Soboti, 15. okt. 1921. Lipovšek.

V Lemerji pri mári nesreča skorom od hiše do hiše odi. Pred krátkim cajtom je ednomi posestniki en konj prejšo in zdaj pred pár dné- yami pa posestniki Vlaj-i edna kobila in posestniki Škrileci edna kobila je prejšla, pri toj nesreči posestniki okoli 18—20 jezero kron kvára májo.

Darovi za Jugoslovensko Matico. V nabiralniki pri oddelki drž. policije v M. Soboti se je nabrálo v meseci septembri 435 K. Gosp. Vidmajer je nabrál v družbi v Cankovi 340 K. g. Rado Cerkevnik je daroval 10 K. Na poslovilnem večeri gdč. Marice Tilly se je nabrálo v prid Jugosl. Matice 260 K. Gosp. Metlovec, orožnik Dol. Lendava je daroval 1 K. Vsem darovalcem prirsčna hvála! — Kdor Jugoslovian ta član Jugoslovanske Matice!

LISTEK.

Veselični davek

po tar. post. 99/a taks. zak. z dne 27. 6. 1921, Služb. Novine kr. SHS št. 152, Ur. 1. za Slovenijo kos 100 št. 259.

IV.

Odmora in pobiranje davka.

A.) Vstopnica.

Veselična taksa in sicer po 10% ozir. 20%, — kakoršen značaj pač ima dotična zabava, — odmeri se od vrednosti vstopnic, in sicer od celotno vplačanega zneska. To velja za vstopnico za jeden vstop ali za vstop v eni seziji (sezonske karte) ali za določeno število vstopov (abonement), kjer se računa taksa od skupno vplačane vstopnine. Vsaka vstopnica mora se dati 24 ur pred priredit- vijo pri davčnem uradu žigosati. Vstop k zabavam brez žigosane vstopnice je strogo kaznjiv.

Vstopnice morajo a) biti vezane v knjižice

in b) imeti označeno vrednost in c) tri dele: juksto, talon (vstopnica) in kupon n. pr.:

juksta	Talon (vstopnica)	Kupon
--------	----------------------	-------

Vstopnic, ki ne odgovarjajo tem formalnim predpisom, se ne žigosa, in se od nepredpisanih vstopnic v slučaju nerazprodaje ne more povrniti takse. Lastni interes podjetnika zahteva tedaj upo- rabo samo vstopnic, ki odgovarjajo predpisom.

Prireditelj zabav mora nadalje dostaviti dan izdaje na vstopnice. Nadalje mora osobje, ki kontro- lira vkod k zabavi, odtrgati od vstopnice kupon, tako, da ostane stranki samo talon. Če kupon ni odtrgan, smatra se vstopnico kot dvakrát porab- ljeno in se kaznuje po čl. 61 taks. prev. z globo od 20 do 200 din. (80—800) oziroma 1000 din. oziroma 2000 D (8000K).

B.) Kjer pri društvi, klubih in vseh drugih udruženjih upravičuje članska karta k prostem vstopu k društvenim prireditvam, se pobira 10% ali 20% taksa (po značaju prireditve) od letne

članarine, kateri je tudi prištevati upisnino, če pre- sega 5 D (20 K). Odmerilna podlaga je tedaj ce- lotna svota od članov vplačane oziroma tudi vpis- nine. To takso odmerja krajevno pristojni davčni urad, kadar priredi društvo zabavo, ki je podvr- žena taksi. Društvo je obvezno vsako tako prire- ditev 24 ur poprej prijaviti finančnemu oblastvu.

C. Vstopnina brez vstopnic. V tem primeru voditi mora prireditelj poseben seznam oseb, ki so plačale vstopnino kakor tudi zneska, ki je vplacan po posamezni osebi. Ta seznam mora prireditelj zabave podpisati in takoj drugi dan izročiti davčnemu uradu, ki pöbere veselični davek od celoletnoga zneska vplačane vstopnine, če ga ni o priliki kontrole že pobral državni organ.

D. Prostovoljni prispevki so pod- vrženi taksi od skupnega uplačanega zneska, ne glede na to ali se plačuje prostovoljni prispevek samostojno ali poleg vstopnine pri blagajni sami ali pred prireditvijo. Prireditelj mora v svrhu kont- role voditi natančno seznam kakor pod C.), istega podpisati in takoj drugi dan po prireditvi izročiti davčnemu uradu v svrhu plačila takse. Seznamek

Tešanovski hujskáči. Da je dné 19. sept. t. l. telko lúdi prišlo iz Tešanovec v M. Soboto demonštrirat pred razmejitveno komisijo, tomi zrok je ondodni župan, Štefan Flisar, Jožef Kúhar i Franc Koložvári; tej gospodje so bilij najmre ti prvi, ki so šteli gorponúcati po nepravóy poti njim v roke pridočo polo, štere je komisija núcala pri obmejní občínaj. Nej se njim je pa posrečilo njihovo noro miseo udejestviti, ár je orožništvo zasledilo i návčilo, da so takše pole jedino za obmejné občíne bile dáne tiskane i nikak nej za Tešanovčare; túdi imenúvani gospodje so nakonci konštairali, da je to istina.

Zborovanje zavúpnikov JDS v Ljubljani. Preminočo nedelo so se zbráli v Ljubljani na zborovanje zavúpniki Jugoslov. Demokrátke Stranke iz cejle Slovenije. Prišlo jih više 500, štere so pristáši té partáje tá poslali. Na zborovanji je poročao minister g. dr. Kukovec o dose-danjim deli stranke, štera je izmed vseh partáj Jugoslávije nájveč istinsko za lúdstvo delala brezi sakšega kričanja. Poslánec dr. Žerjav je gučao od organizáciji partáje in od bodočnem deli. Sklenilo se je dosta resolucij o tom poglédi, kak se naj vérvstvene prilike cejle držáve in posameznih stánov pobogšajo, posébnó túdi vrednost našega denárja. Resolucije prinesémo túdi v edni prihodnjih numeri našega lista. Zborovanje je vópokázalo, ka je Jugoslov. Demokrátka Stranka jedina za lúdstvo brigo imajoča partája in ka je nájjačja partája v Jugosláviji.

Automobilski promet. Naša tozadevna notica glede postajališča za automobil v najbolj prometni ulici našega mesta v »Cerkveni ulici« je imela uspeh, ker opažamo, da se automobil sedaj redno ustavlja pred hišo trgovca g. Brumena, to je pred hišo, kjer se nahaja poštni urad. Automobilna družba je na ta način ustregla želji potujočega občinstva in ji bodi na tem mestu zato izrečena hvala in priznanje. Zelo umestno in potrebno pa bi bilo, da se nekaj ukrene glede širše objave voznega reda. Na hotelu Dobraj vidim nabit vozni red, kateri pa že dalje časa ni večveljaven. Natančni vozni red naj bi se na večih vidnih krajih, na najbolj prometnih mestih nabil in ob enem túdi po gostilnah in kavarnah, po trgovinah in pisarnah, da je potujoče občinstvo takoj in na najenostavnejši način podučeno, ter ni treba povpraševati po voznem redu. Túdi večkratna objava po časopisu naj se uvede ampak ne samo v Prekmurju izhajajočih listih temveč v vseh listih. Priporočati bi bilo, da se dopošlje vozni red túdi v vse javne lokale in urade preko Mure, v kraje ki imajo kaj stika z Prekmurjem! Naj se tej želji v najkrajšem času izvoli ustreči. Prosimo.

Na naslov odgovornega urednika „Novin“. So ljudje, ki se trudijo, da bi se odlikovali z dobrimi lastnostmi in vrlimi dejanji; so pa tudi perverzni ljudje, ki se trudijo, da bi se odlikovali s podlostjo. Tak zavržen človek je

tudi Vaš sobočki dopisnik, kajti njegov dopis v 42. številki »Novin«, je pač višek podlosti, ki jo je zmožen ta moralno propali človek. Očita našim oblastim, da so radi tega zaprli ogrske odvetnike, da bi imeli slovenski odvetniki, ki so se tu naselili, več zaslužka; očita stanovanjski oblasti, da je Kleinrathovi familiji radi tega vzela stanovanje, da bi jaz »na navidezno pošten način« mogel to stanovanje prevzeti. Konečno zahteva, naj se meni odvzame pisarna, da se bo potolažila njegova poštena duša! Gospod urednik! Ali nič ne pomislite, kaj delate? Že večkrat ste nasedli temu človeku in priobčili njegova lažnjiva in podla poročila; kako je mogoče, da ste priobčili to zadnjo lumparijo? Upravičeno Vas lahko zadene očitek, da zagovarjate madžarske hujskače proti našim oblastim in da kritizirate lahkomišljeno upravičene ukrepe naših oblasti. Ne služite več kot orodje nepoštenemu človeku, ki nastopa proti meni iz osebne maščevalnosti in osebnega sovraštva, temveč imejte pred očmi, da je tudi Vaš list poklican služiti narodnim in državnim ciljem, ne pa zato da odklada v njem svoje smrdljive odpadke moralno propalega človek.

Dr. Igo Janc.

Občni zbor »Dijaške kuhinje« se vrši v soboto 22. t. m. ob 20 uri v »Čitalnici«. O d b o r.

Nesreča v Brezovci. V preminočem tjedni je Banko Anton v mlinišči na gospeckom joške trebo. Edna joša je ponesreči nanjega spádnola, štera ga je tak vdánila, ka je omedlo in so ga komaj gor zbúidili. G. zdravnik je konštantero več streti rebrov, v levo roki i pleči mogoče, da je čonta počena, mož je jáko betežen in več mesecov de v posteli mogo ostánoti.

Orkan. Pred ednim tjednom je v Kanadi strašen orkan besno. Več občínaj in várašaj je cele hiše sprevrgo, telefonske in brzójavne soje je na dvoje spotro, sto léjt star rást je skorenjom vréd zemléj vtrgno in pol kilometra daleč odneso, gde ga je tak v zemlo lúčo, ka tam zdaj znóvič rásté. Dosta lúdi ranjenih.

Izkaz darov za »Dijaško kuhinjo od 1919—1921. Slovensko žensko društvo, Maribor K 6000; Zadrúzna zveza v Ljubljani K 1000; Gosp. zadruga v Gornji Radgoni, Posojilnica Celje, Posojilnica Maribor K 500—500; Okrajno sodišče v Murski Soboti K 486; Uslužbenci v Murski Soboti na mesto venca za umrlega četovodja Kaplan-a K 333; Jožef Klekl, župnik v. p. v Črenšovcih K 217.37; Podružnica mariborske eskomptne banke v Murski Soboti, Peter Majdič, Celje, Ljudska posojilnica v Ljubljani K 200—200; Leskovčeva Irena, v Beogradu K 133; Anton Štrekelj K 120; Ljudska posojilnica Celje, Kmetska posojilnica Ptuj, Dr. Čerinka, Polzela, Prof. dr. Slavič, Uradništvo državne licejske knjižnice v Ljubljani, Jožef Čizek, Jarenina, Hartner, Ascher, Fürst in sin, Jožef Benko K 100—100. (Dalje prih.)

ŠOLSTVO.

Imenovanje: Šoberl Andrej, za pom. učitelja v Ižakovcih. Ema Kladova, za pom. učiteljico v Bakovcih.

Odveze iz službe: Alojz Ficko, pom. učitelj v Sredici, ker ni nastopil svoje službe v Markovcih.

Slika kralja Aleksandra I. mora biti v vsakem razredu. Slike se dobijo »Projektalni salon« v Zagrebu, Ilica 54 in pri Učiteljski tiskarni v Ljubljani. Istotako mora imeti vsaka šola narodno zastavo.

Zavarovanje drž. šolskih poslopih v Prekmurju. Vse državne šole so se zavarovale v znesku po 30.000 kron; ta znesek se sedaj zviša na 50.000 oziroma do 100.000 kron in se zavarujejo tudi gospodarska poslopja.

Vpis 7 % državnega posojila. Učiteljstvo v Prekmurju je podpisalo 69,400 kron državnega posojila.

Podpisovanje državnega posojila. M. Sobota: Rado Jurko, okrajni šolski nadzornik 1200 K, Gustav Čizek, prideljen učitelj okr. šol. nadzorniku 1200 K, Janez Preininger, nadučitelj 800 K, Draže Črnko, učitelj 1200 K, Malka Osterčeva, učiteljica, 800 K, Terezija Horvat, sluginja 400 K, Janko Korže, ravnatelj 2000 K, Antonija Kač, učiteljica 2000 K; Turnišče: Ante Trinajstič nadučitelj 800 K, Franc Gumilar, učitelj 800 K; Čentiba: Julija Zaunfuchs, učiteljica 800 K, Franc Berden, učitelj 400 K; Srednja Bistrica: Vilko Potnik, voditelj 4000 K; Brezovci: Josip Čuček, učitelj-vodja 1000 K; Satahovci: Filip Babič, učitelj-voditelj 1000 K; Cankova: Karol Kočar, nadučitelj 800 K, Josip Mešnar, učitelj 400 K; Pertoča: Leopold Kolarš, nadučitelj 1000 K, Terezija Kolarš, učiteljica 1000 K; Žižki: Sestra Ladislava Pavel, voditeljica 400 K. (Dalje prih.)

POLITIČNI PREGLED.

Jugoslavija. Finančni minister Kumanudi je odpotúvao v Francijo in Anglijo zavolo posojila, štero má dobiti naša držáva v teh državaj. To posojilo má za cil, ka se vrednost naši penez podigne.

Madžarska in Austrija sta se zavolo zapadne Ogrske zglihala. Zapadno Ogrsko dobi Austrija, mesto Sopron in ništerni okoliški kraji do glasúvali, ali ščejo spádnoti pod Madžarsko ali Austrijo. Mála antánta je proti tomi protestirala, ár ne dozvoli v nikšo formo kakšitéč spremembe na trianonskom mirovnóm kontraktuši.

V Ameriki grozi štrájk železničarov, ár so pláče njim znižali. 90 % železničarjev je glašúvalo za štrájk; či do štrájka pride, de to nájvékši železnícarski štrájk na sveti.

Grška in Turška se ščéta zglihati, pa bojno skončati. Obej držávi ste v toj vojni dosta trpele, gvinala pa nej ni edna.

pred prireditvijo danih prispevkov je priložiti seznam pri blagajni vplačanih prispevkov. Če se pri kakšni prireditvi poleg določene vstopnice (brez vstopnice) plačuje še prostovoljni prispevek je voditi seznam v dveh rubrikah za vstopnino in za prostovoljne prispevke.

Kjer se pa izdajajo vstopnice, morajo se dati iste brezpogojno žigosati.

E. Prost vstop. Pri prostem vstopu k prireditvam, kjer se ljudje zbirajo radi petja, glasbe, plesa itd. v prostorih in lokalih, kjer se prodajajo pijače in jedila, se pobira povprečna taksa, katero proračuni davčni urad ali finančna kontrola, oziraje se pri tem, da: 1.) Velikost lokala, 2.) številu sedežu, b.) vrsta in trajanje zabave, 4.) domnevano število obiskovalcev in druge okolnosti. Na podlagi teh podatkov ugotovi se sorazmerno z vstopnino, ki je v dotičnem kraju pri enakih okolščinah običajna, izenačena vstopninska vrednost, ki je podlaga za odmero 10 % ali 20 % veselíčne takse. Primer:

Za nočni koncert v kavarni Boroš v M. Soboti pri prostem vstopu ozirati se je na primer

na to, da ima ista 4 prostore, vsaki po 40 sedežev, skupno 160 sedežev. Ker se domneva pri srednjem obisku, da bode izmenoma na en večer obiskovalo ta koncert 160 oseb in je v M. Soboti običajna vstopnica za takovrstne koncerte recimo 6 K, znaša zenačboma ugotovljena vstopninska vrednost 160x6 960 K, taksa 20 % = 182.

V.

Dolžnosti k naznanitvi.

(čl. 47 odst. 2, 5, 6, 7, 8, 12, 50 taks. prav.)

a) Kdor zahteva ugodnosti 10 % takse, mora doprinesiti potrdilo pristojnega prosvetnega po-verjeništa v Ljubljani o značaju prireditve.

b) Pri zabavah z vstopnino brez vstopnic ali prostovolnim prispevkom, voditi se mora se-znamek po predpisih odstavkov 5, 6, 7, 8, 9 čl. 47 taks. pravilnika.

c) društva in klubi morajo vsak upis ali iz-bris člana najkasneje v enem mesecu priobčiti davčnemu uradu.

d) vsaka prireditev mora se prijaviti 24 ur prej in sicer pri stalnih obratih, predno sploh začno s prireditvami z označbo št. predstav na en dan,

vsí drugi pa pred vsako prireditvijo posebej. Vsaki taki prijavi priložiti je dovolilo dolitičnega ali občinskega oblastva, ki mora biti opremljeno s kolekom po tar. postavki 99 s 5 D (20 K) za vsak dan prireditve; po v pogledu se to potrdilo vrne stranki. Pri zabavah s prostim vstopom priporoča se, da prireditelji takoj naznanijo podatke, ki so odločilni za odmero povprečnine, kakor so navedeni pod IV D). Prireditve je pri-javiti pri davčnem uradu ali pri oddelku finančne kontrole, ki so pristojni za kraje, kjer se pri-re-ditev vrši. Vstopnice žigosa pa vsikdar le davčni urad.

Tudi policijsko (politično oblastvo), kakor občinsko predstojništvo (županstvo) mora v slu-čajih kjer izdaja dovolilo za kakšno prireditev, prijaviti 24 ur poprej dav. uradu oz. finančni kontroli (odst. 31 čl. 47 taks. prav.)

Kdor prireja zabave brez dovolil policijskega ali občinskega oblastva, ali ne zahteva tega do-volila 24 ur poprej in ne plača takse, se kaznuje z 10 kratnim zneskom takse po tar. post. 99.

(Dalje prih.)

GOSPODARSTVO.

Dovoljenje paše, trave in nastelje po gozdovih.

Kmetijska družba za Slovenijo sporoča, da od vseh strani z dežele prihajajo vesti o izredni suši in o velikem pomanjkanju krmil, ki sili živinorejce, da za vsako ceno prodajajo svojo živino, ker je že sedaj nimajo s čim krmili. Kmetovalce je že strah pred zimo, ker se boje, da njim bo propadlo še ono malo živine, kar so jo primorani pridržati si zaradi mleka, gnoja in poljskih del. Neprestano povprašujejo Kmetijsko družbo ali se bo izvedla kaka akcija za nabavo krmil in na koga se naj obrnejo za seno.

Kmetijska družba je sicer nameravala nakupiti nekaj sena iz Italije, toda zaradi naraščajočih cen v tej državi kakor tudi zaradi naše neprimerno niske valute je ta dobava za sedaj nemogoča. Edina pomoč obstoji torej v tem, da naši kmetovalci izkoristijo vse ono, kar je doma razpoložljivega za krmo. Pokrmili bodo morali ne samo vse dobro in slabo seno, ampak tudi vse slabo slamo, v kolikor so je pridelali na domačih njivah.

Kmetijska družba je naprosila oddelek za gozdarstvo, da izda oklic vsem gozdnim posestnikom v Sloveniji, s pozivom naj dovolijo v svojih gozdih pašo živine tudi drugim živinorejcem, ki imajo sami premalo pašnikov, če ne brezplačno, vsaj proti mali odškodnini, nadalje naj ti gozdni posestniki pripuste, da se pridobiva vsa po gozdih rastoča trava za klajo ter ista nakaže revnim posestnikom, ki majo živino, a ne dovolj zemljišč; slednjic naj ti dovolijo, po svojih gozdih grabljenje listja za steljo, da se s tem prihrani slama za krmo živine.

Ustrezajoč tej prošnji izdal je oddelek za gozdarstvo v Uradnem listu sledeči oklic gozdnim posestnikom:

»Vsled izredne suše, nastalo je v Sloveniji veliko pomanjkanje krmil za živino. Ker se bo porabilo slamo za krmo, bo primanjkovalo tudi stelje, in stem za bodoče leto tudi gnoja.

Temu se da vsaj deloma odpomoči s tem, da se izkoristi trava po gozdih in da se porabi za nasteljo listje, kar ga bo v gozdih na razpolago.

Zaradi tega vabim lastnike gozdov, da letos izjemoma dovolijo živinorejcem ali brezplačno ali proti primerni odškodnini grabljenje listja po svojih gozdih, v kolikor ga sami ne rabijo, v svrhu naprave zadostne nastelje.

Razen tega naj gozdni posestniki sedaj jeseni ali brezplačno ali proti primernemu plačilu dovolijo pašnjo in izkoriščanje trave po gozdih — seveda le tam, kjer bi to gozdoreji ne škodilo in kjer se to sme iz gozdnopolijskih ozirov dopustiti — da bo živinorejcem mogoče, čim dalje vzdrževati živino na prostem, s čemur se bo pripravljena krma ohranila za zimske mesece.

Tri mesečni keramični (lončarski) tečaj na srednji tehnični šole v Ljubljani. Lončarska obrt je prinas v Prekmurji trno razširjena dosta bole kak gde štéc v Sloveniji i tudi dosta lepoga zaslužka prinesé našim lončárom. Ali prinas v Prekmurji rávno tak, kak v cejloj Sloveniji v slednjem cajti pomali doli ide za volo toga, ár naša mladina se ráj drúgo meštíjo včijo, v šteroj lepšo eksistenco nájde. Da bi lončarska obrt, ki je nej samo prinas v Prekmurji, nego več krajih Sloveniji ešče gnes den jáko razširjana kak domača industrija se povzdignila na višjo stopnjo, je urad za pospeševanje obrti Jugoslávije v Ljubljani nastavo posebnega keramičnega učitelja na srednji tehnični šoli, ki bi lončarske učence tak praktično včio. Prvoga novembra se otpré prvi 3 mesečni strokovni keramični (lončarski) tečaj. Natančnejše informácije, dá Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani. Našim lončárom bi te tečaj jáko dober bio i što šče vto šolo oditi naj piše zgoraj imenüvani naslov.

Na znánje.

Podpisan ne priznam in ne bom plačeval nobenih dolgov nigdar po ženi Heleni, rojena Pertoci iz Tišine, štev. 44.

Tišina, dne 18. oktobra 1921.

Dšuban Janoš mož.

Prodajte se 2 hiši

v Tišini pri cerkvi. Trgovina, 4 plügov oratje zemlje. — Več se izve istotam pri Janez Dšubani do 15. novembra.

Seno.

Kdor želi kupiti večjo množino sena, naj zglesi pri Jugosl. kreditnemu zavodu v M. Soboti ali Dolnji Lendavi, kjer dobi vse natančnejša tozadevna pojasnila.

Ritka alkalom!

Birtok! Ház!

Siplics István, Sebeborci, házsám 18, eladja 15 magyar holdból álló birtokát ház-
zal és melléképületekkel együtt. A birtokán van egy uj ház felépítéséhez szükséges fedőzsindely és kész tetőzet. Akinek módjában áll az árat dollárban fizetni, olcsóbban kapja.

Tehát vigyázat, amerikaiak!

TRÜGE

(škrinje) za mrtve v vsá-
koj velikosti in vse mrtvaške
potrebščine se dobijo pri

ALBIN SAGADINI

v Beltinci.

Naročili ste si že
naš domáci list

?

PREKMURSKI GLASNIK

?

Naročnina na celo
leto 80 K, na pol 40 K

FINI TERPETINSKI

krem za elegantni svet. Dobi se povsédi!

Izdeluje: „SLAVIA“ fabrika kemični izdelkov d. d., Zagreb, Ilica 213.

Šteinkol in drva

se dobijo pri

! Czipoth Viktori !
trgovina z lesom,
drvam in premogom,
Murska Sobota.

RAZGLAŠUJTE v „PREKM. GLASNIKI“!

Redka prilika!

Posestvo! Hiža!

Šiplič Štefan v Sebeborci, hiš. št. 18, odá svoje vérstvo, štero je iz 15 vogrski plügov zemlé i hrambe. Na grünti se nahája za edno novo hižo zidanje zadosta cigla, pokrivátji cigeo i gotov rušt. Ki bi mogao ceno v doláraj doljplácati, bi se njemi dálo falej.

Torej pozor, Amerikanci!

Leder, kože in poplati.

Küpijem vsefelé kože, tüdi vzemem v delo vsefelé sirove kože, štere se izdelüjejo v fabriki I. Sinigoj, prvléj Steijer v Ljutomeri. V zálogi mam vsefelé ledra, poplate in tüdi vse šusterske potrebščine. Poglednite v zálogo.

ALBIN SAGADIN
trgovina z ledrom
v BELTINCI, (Prekmurje).

Peterka Ivan

železna trgovina v **M. Soboti**,
Šolska ulica (počeg Peterkove gostilne).

Priporočam vsefelé železno blágo, kak šine, obroče, plüge, dobro škér za meštře, motike, lopate, rasoja, grable, lance, cveke, pumpe za stüdenca, ménše i vékše šparhete i péči, železne križe, posodo, fárho itd., nadale tüdi špeci-rijsko blágo po najnižjoj dnevni ceni.